שלב ד' – התנדבות וקהילה

דף למורה · מתקנים עולם – מעשה אחד בכל פעם

המטרה: להכיר דרכים להתנדב, להתאים מעשה לצורך אמיתי בקהילה ולהתווכח בכבוד על שאלות של מעורבות.

זמן: 12 דקות במערך 90 · לא נכלל במערך 45

מהלך

1. מציגים תחומי התנדבות ושואלים: "מי כבר התנדב? איפה?"
2. חידון "צורך מעשה": מתאימים לכל צורך בקהילה את דרך העזרה המתאימה.
3. תרחיש "ביקור בבית האבות" ואחריו כרטיסי ויכוח: שלישיות (בעד / נגד / שופט/ת), דקה לכל צד.

תשובות ודגשים

- חידון "צורך מעשה": 1. ביקורים קבועים ושיחות טלפון · 2. מבצע ניקיון כיתתי ופנייה מנומסת לבקשת פחים נוספים · 3. חונכות שבועית ושיחה בעברית קלה · 4. איסוף מזון יבש ואריזה עם ארגון מוכר · 5. להפעיל משחקים בהפסקה פעם בשבוע · 6. איסוף שמיכות ישנות ומזון בתיאום עם המקלט · 7. להזמין אותו ולהתאים את המשחק כך שכולם ישחקו · 8. פנייה להנהלה להעביר עודפים לארגון הצלת מזון
- כרטיסי ויכוח: מעריכים נימוק, הקשבה ושינוי דעה – לא "ניצחון".
- תרחיש בית האבות: כבוד ופרטיות קודמים לצילום; הקשבה היא מעשה התנדבות.

מסלול עולים: מילות מפתח באנגלית מופיעות ליד הכותרות, ובראש דף העבודה יש מילון קצר. מומלץ להצמיד חבר/ה תומך/ת.

שימו לב לתלמידים שהנושא נוגע בהם. מקורות עזרה: פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

שלב ד' – התנדבות וקהילה

יצרה: דוית ראש בן ישי

דף עבודה · Volunteering & community · מתקנים עולם – מעשה אחד בכל פעם

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

עברית	English
תיקון עולם	repairing the world
אחריות	responsibility
מקור	source (text)
התנדבות	volunteering
קהילה	community
הזדמנות שנייה	second chance
אמון	trust
חסד	kindness
סביבה	environment
מחזור	recycling

תחומי התנדבות Areas

תחום	דוגמאות
קשישים	ביקורים, שיחות טלפון, עזרה בטכנולוגיה.
ילדים	שיעורי עזר, קריאת סיפורים, הפעלות בהפסקות.
בעלי חיים	סיוע במקלט, איסוף מזון, הפצת מידע בדוק על אימוץ.
סביבה	ניקוי חופים ופארקים, גינה קהילתית, שתילה.
ביטחון תזונתי	איסוף ואריזת מזון, חלוקה לפני חגים.
נגישות ושילוב	חוגכות, משחקים משותפים, ליווי.

צורך מעשה: הקיפו את המעשה המתאים Need → action

1. בשכונה גרים קשישים רבים שמרגישים בודדים.

א. ביקורים קבועים ושיחות טלפון

ב. מכירת עוגות לטובת הכיתה

ג. ניקוי חוף הים

ד. איסוף סוללות

2. בגינה הציבורית ליד בית הספר מצטבר לכלוך.

א. להעלות פוסט שכועס על העירייה

ב. מבצע ניקיון כיתתי ופנייה מנומסת לבקשת פחים נוספים

ג. לא ללכת יותר לגינה
ד. לצלם את הלכלוך

3. תלמידים עולים חדשים מתקשים בעברית.

א. ללעוג למבטא שלהם
ב. חונכות שבועית ושיחה בעברית קלה
ג. לדבר רק באנגלית
ד. לחכות שהם ילמדו לבד

4. לפני החג משפחות בעיר זקוקות לסלי מזון.

א. איסוף מזון יבש ואריזה עם ארגון מוכר
ב. לשלוח הודעה בלי פרטים
ג. לקנות ממתקים לכיתה
ד. לא לעשות כלום – זה תפקיד המדינה

5. תלמידי כיתה א' משתעממים בהפסקות.

א. להפעיל משחקים בהפסקה פעם בשבוע
ב. להוציא אותם מהחצר
ג. לתת להם טלפונים
ד. להתלונן למורים

6. במקלט לבעלי חיים חסרות שמיכות ומזון.

א. להפיץ תמונה ישנה בלי פרטים
ב. איסוף שמיכות ישנות ומזון בתיאום עם המקלט
ג. לאמץ כלב בלי לשאול את ההורים
ד. לצלם כלבים לסטורי

7. תלמיד בכיתה עם מוגבלות לא מוזמן אף פעם למשחקים.

א. לרחם עליו מרחוק
ב. להזמין אותו ולהתאים את המשחק כך שכולם ישחקו
ג. לדבר עליו כשהוא לא שומע
ד. לחכות שהמורה תסדר

8. הרבה מזון נזרק בקפטריה בסוף היום.

א. פנייה להנהלה להעביר עודפים לארגון הצלת מזון
ב. לאכול הכול בכוח
ג. לצלם ולהעלות לרשת
ד. להתעלם

- מדברים על הרעיון – לא על האדם
- כל צד מקבל דקה אחת
- מקשיבים עד הסוף, בלי להפריע
- אפשר לשנות דעה – זה סימן לחשיבה

צריך לחייב כל תלמיד/ה בחטיבה בשעות התנדבות.

בעד: חובה מכירה לאנשים חוויה שלא היו מגיעים אליה לבד · הקהילה מרוויחה הרבה עזרה · לומדים אחריות
נגד: התנדבות אמורה לבוא מהלב · חובה עלולה להפוך את זה ל"וי" ריק · לא לכולם יש זמן או אפשרות
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?

עדיף לתרום כסף מאשר לתרום זמן.

בעד: ארגונים יודעים איך להשתמש בכסף ביעילות · אפשר לעזור גם כשאין זמן
נגד: זמן יוצר קשר אנושי · לא לכולם יש כסף – לכולם יש מה לתת
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?

מותר לפרסם ברשת את המעשים הטובים שלנו.

בעד: זה מעודד אחרים לעשות טוב · זה מראה לאנשים מה אפשר לעשות
נגד: זה עלול לפגוע בכבוד של מי שקיבל עזרה · הכוונה עוברת מהעזרה ל"לייקים"
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?

תיקון עולם מתחיל קודם בבית ורק אחר כך בעולם.

בעד: "עניי עירך קודמים" – קודם הקרובים · קל יותר לעשות שינוי במקום שמכירים
נגד: בעיות גדולות לא מחכות · אפשר לעשות את שניהם יחד
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?

לכל אחד מגיעה הזדמנות שנייה – תמיד.

בעד: אנשים יכולים להשתנות · הזדמנות שנייה מעודדת שינוי
נגד: לפעמים צריך קודם לקחת אחריות ולתקן · מי שנפגע צריך להרגיש מוגן
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?

מעשה קטן לא באמת משנה את העולם.

בעד: בעיות גדולות דורשות פתרונות גדולים · מעשה קטן לבד לא מספיק
נגד: הרבה מעשים קטנים יוצרים שינוי גדול · למי שקיבל עזרה – זה משנה הכול
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?

יצרה: רוית ראש הנשיא

בית הספר צריך להקדיש שיעור שבועי לפרויקטים בקהילה.

בעד: לומדים מתוך עשייה · מחברים בין בית הספר לשכונה
נגד: חסרות שעות למקצועות אחרים · אפשר לעשות את זה אחרי הלימודים
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?

עדיף לפעול לבד מאשר לחכות לקבוצה.

בעד: לא מבזבזים זמן · "במקום שאין אנשים – השתדל להיות איש"
נגד: יחד אפשר להגיע רחוק יותר · קבוצה מביאה רעיונות מגוונים
השופט/ת: מה הנימוק הכי חזק מכל צד?